

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філософський

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія психології

галузь знань **05** Соціальні та поведінкові науки

спеціальність **053** Психологія

спеціалізація **Реабілітаційна психологія**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Філософія психології
Викладач (-і)	Радченко О.Б.
Контактний телефон викладача	+380 97-566-07-49
E-mail викладача	psycholograda@gmail.com
Формат дисципліни	Очна й заочна форми навчання
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Консультації	Раз на тиждень відповідно до графіка консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Курс спрямований на формування навичок аналізу понять і методології філософії психології як науки. У рамках курсу аналізуються філософсько-психологічні аспекти дослідження особистості, методи дослідження особистості з позицій гуманістичного і поведінкового підходів, інтеракціоністські підходи у психології, біологічні аспекти психіки, сучасні філософські підходи до дослідження психологічних конструктів. Комплексний аналіз методології філософсько-психологічного дослідження сприятиме глибшому розумінню майбутніх курсів, які стосуються різних аспектів філософсько-психологічного знання.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення нормативної дисципліни «Філософія психології» — ознайомити студентів із основними загальними поняттями та категоріями філософії психології, методологічною базою психології, структурування її принципів та категоріального апарату, філософськими проблемами та аспектами психології як наукової дисципліни; ознайомити студентів із основними новітніми теоріями особистості.</p> <p>Цілі курсу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ознайомити студентів із основними категоріями та проблемами філософії психології; 2. сформуванню розуміння основних понять філософії психології; зокрема, розуміння таких базових понять, як філософія психології, філософська психологія, філософські проблеми психології, методологія психології, психологічна теорія та напрям; 3. ознайомити студентів із новітніми теоріями особистості, сформуванню розуміння їх характеристик і відмінностей від перших теорій особистості; 4. навчити студентів методологічно грамотно аналізувати основні поняття, категорії та положення теорії філософії психології.	
4. Результати навчання (компетентності)	
<ul style="list-style-type: none"> - Розуміти логіку процесу організації та проведення наукового дослідження; - формулювати робочі гіпотези та визначати дослідницькі завдання;	

<ul style="list-style-type: none"> - підбирати адекватні методи наукового дослідження з метою вирішення дослідницьких завдань; - розробляти теоретичну модель наукового дослідження; - підготувати тези наукових повідомлень та наукових статей; - рецензувати наукові статті; - вирішувати філософсько-психологічні, етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; дотримуватися принципів академічної доброчесності; - презентувати результати дослідження в усній та письмовій формах на рідній та іноземній мовах за допомогою інформаційних технологій, вести дискусію. 					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин 90		
			Очна форма навчання	Заочна форма навчання	
Лекції			12	6	
семінарські заняття / практичні / лабораторні			18	4	
самостійна робота			60	80	
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий	
1	Психологія		3	Вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Філософія психології як напрям філософії науки: генеза та сучасність. Особливості розвитку філософсько-психологічних ідей та виокремлення філософії психології як напрямку філософії науки. Предмет та особливості методології. Етапи розвитку філософії психології: донауковий, психоаналітичний, гуманістичний.	Лк См	.Гоян І.М.Історико-філософська рефлексія психологізму: на перетині філософії і психології: монографія. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. – 360 с. .Татаркевич В. історія філософії. У 3-х тт. – Львів: Свічадо, 1997-99 рр. .Ясперс К. Психологія світоглядів. – К.: Юніверс, 2009. – 460 с.	Опрацювати питання лекції з метою участі у семінарському занятті.	5 балів	2 тижні

<p>2. Філософські ідеї про душу, психічне Стародавнього Сходу Філософські ідеї про душу, психічне Стародавньої Індії, Стародавнього Китаю. Порівняння К.Г Юнга про особливості формування філософсько-психічних уявлень східного і західного світу.</p>	Лк	.Юнг К.Г. О психологии восточных религий и философий. – М.: Медиум, 1994. – 254 с.	Опрацювати питання теми за конспектом і зазначеним джерелом	5 балів усна відповідь	2 тижні
<p>3. Філософські ідеї про душу, психічне Стародавньої Греції, Риму Філософські ідеї про душу, психічне натурфілософів; у вченні Сократа, Платона, Аристотеля. Філософські ідеї про душу, психічне Стародавнього Риму</p>	Лк См	.Татаркевич В. історія філософії. У 3-х тт. – Львів: Свічадо, 1997-99 рр.	Опрацювати питання теми за матеріалом лекції і зазначеними джерелами;	5 балів усна відповідь	4 тижні
<p>4. Філософські ідеї про душу, психічне мислителів Середньовіччя Філософські ідеї про душу, психічне періоду апологетики і патристики Середньовіччя; схоластики і містики Середньовіччя</p>	Лк См	.Татаркевич В. історія філософії. У 3-х тт. – Львів: Свічадо, 1997-99 рр.	Опрацювати питання теми за лекційним матеріалом	5 балів усна відповідь	4 тижні
<p>5. Філософські ідеї про душу, психічне Нового часу Філософські ідеї про душу, психічне у вченні Р.Декарта, Ф.Бекона Філософські ідеї про душу, психічне Дж.Локка Філософські ідеї про душу, психічне у вченнях німецької класичної філософії</p>	Лк См	.Татаркевич В. історія філософії. У 3-х тт. – Львів: Свічадо, 1997-99 рр.	Опрацювати питання теми. Зробити доповідь або відепрезентацію	5 балів усна відповідь 10 балів інд.завд	4 тижні
<p>6. Філософські ідеї про душу, психічне мислителів II пол. XIX ст.: 1- експериментальна психологія; 2 - соціальна психологія В.Вундта; 3 - індивідуальна психологія</p>	Лк См	.Татаркевич В. історія філософії. У 3-х тт. – Львів: Свічадо, 1997-99 рр.	Опрацювати питання теми за матеріалом лекції і зазначеними джерелами;	5 балів усна відповідь	2 тижні

Ф.Галтона.					
7. Філософські проблеми у психології I пол. XX ст. Бергсонізм, прагматизм, феноменологія, герменевтика. Функціоналізм, гормізм психологія образу, бігевіоризм, психоаналіз. Матеріалізм радянської психології	См	.Татаркевич В. історія філософії. У 3-х тт. – Львів: Свічадо, 1997-99 рр.	Опрацювати питання теми за матеріалом лекції і зазначеними джерелами;	5 балів усна відповідь	2 тижні
8. Філософські ідеї основних психологічних течій II пол. XX- поч. XXI ст. - позитивна психотерапія - експресивна психотерапія; КТП, арт-терапія; - трансактний аналіз Е.Берна	Лк См	.Роменець В. А., Маноха І. П. Історія психології XX ст. – К., 1998. .Титаренко Т. М. Сучасна психологія особистості. – К. : Марич, 2009. – 232 с. .O'Donohue W., Kitchener R.F. The Philosophy of Psychology. – London: SAGE, 1996. – 395 p. .Карпенко З.С. Аксіологічна психологія особистості. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2009. – с. 326-375.	Опрацювати питання теми за матеріалом лекції і зазначеними джерелами; Представити аналіз уривка першоджерела	5 б 10 балів інд.завд	2 тижні
9. Філософські ідеї про душу, психічне в Україні: історико-філософський підхід Давні праукраїнські уявлення про душу, психічне. Філософсько-психологічні уявлення у вченнях мислителів Київської Русі. Філософсько-психологічні уявлення у вченнях Києво-Могилянської академії (Г.Сковорода). Філософсько-психологічні уявлення у творах Т.Шевченка, Л.	Лк См	.Донченко О., Романенко Ю. Архетипи соціального життя і політика	Опрацювати питання теми за матеріалом лекції і зазначеними джерелами;	5 балів усна відповідь	2 тижні

Українки. Архетипи в українському менталітеті					
10.Українські практики життєтворення особистості. Вчення В.Роменця як засновника української філософії психології Вчення В.Роменця як засновника української філософії психології Практика життєтворення сучасної особистості: філософсько- психологічний аспект.	Лк См	.Психологія життєтворення особистості в сучасному світі. – К.: Міленіум, 2016. – 320 с.	Опрацювати питання теми за матеріалом лекції і зазначеними джерелами Підсумкова контрольна робота	40 балів к.р.	2 тижн і
6. Система оцінювання курсу					
<ul style="list-style-type: none"> • Виступи на семінарських заняттях (за заняття по 5 балів кожне) – 40 балів; • Результати контрольної роботи – 40 балів; <p>Розробка обґрунтування проблеми дослідження (формулювання теми, об'єкту, предмету, мети та завдань дослідження) – 10 балів;</p> <p>Написання та презентація доповіді або відеопрезентації - 10 балів;</p> <p>Підготовка та презентація аналізу уривка першоджерела/ проведення дискусії, тренінгу — 10 балів</p>					
7. Політика курсу					
Викладання курсу ґрунтується на принципах академічної доброчесності. Студент виконує завдання, які зазначено у програмі (силабусі) вчасно. Всі завдання курсу повинні бути виконаними незважаючи на причину відсутності студента на занятті. Відсутність студента на занятті без поважної причини передбачає зниження балів, які відводяться на обговорення питань семінарських та лекційних занять, а також захисту розробки на занятті (по 5 балів за кожен розробку).					
8. Література					
Базова					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гоян І.М. Історико-філософська рефлексія психологізму: на перетині філософії і психології: монографія. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. – 360 с. 2. Татаркевич В. історія філософії. У 3-х тт. – Львів: Свічадо, 1997-99 рр. 3. Карпенко З.С. Аксиологічна психологія особистості. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2009. – с. 326-375. 4. Витгенштейн Л. Заметки о философии психологии: Философия. – Т.1. – М., 2001. 5. Донченко О., Романенко Ю. Архетипи соціального життя і політика. – К.: Либідь, 2001. Основи психології/ ред. Роменця. – К., 1996. 6. Психологія життєтворення особистості в сучасному світі. – К.: Міленіум, 2016. – 320 с. 7. Романовський О.Г., Михайличенко В., Грень Л. Філософія психології. – Харків: НТУ «ХП», 2016. – 140 с. 8. Роменець В.А. Історія психології. Стародавній світ. Середні віки. Відродження. К., „Либідь—, 2005. - 333 с. 18. 9. Роменець В.А. Історія психології XVIII ст. Епоха Просвітництва. К., „Либідь—, 2006. - 464 с. 19. 10. Роменець В.А. Історія психології XIX — початок XX ст. К., „Либідь—, 2007. 					

11. Хамітов, Гармаш, Крилова. Історія філософії: проблема людини: навч. пос. – К.: Наукова думка, 200. -272 с.
12. Щукін Є.О. Філософія психології / Гуманітарний вісник НУК, т.1. – Миколаїв, 2005.
13. Ясперс К. Психологія світоглядів. – К.: Юніверс, 2009. – 460 с.

Додаткова література до курсу:

14. Юнг К.Г. О психологии восточных религий и философий. – М.: Медиум, 1994. – 254 с.
15. Кримський С.Б. Запити філософських смислів. – К.: Вид. ПАРАПАН, 2003. – 240 с.
16. Леонтьев А.Н. Философия психологии. – М.: МГУ, 1994.
- 17.
18. Забужко О. Une Princesse Lointaine: Леся Українка як культурно-інтерпретаційна проблема // Гендер і культура – К., 2001.
19. Камю А. Бунтующий человек: Философия. Политика. Искусство: [Сб. Пер. с фр. – Общ. ред. А.Руткевича] – М.: Политиздат, 1990. – 414 с.
20. Кононов О.О. Ірраціональне як феномен свідомості людини: Автореф. дис. ... к-та філос. наук: 09.00.04 / Харків. держ. ун-т. – Харків, 1997. – 18 с.
21. Коупленд Дуглас. Generation X: пер. с англ. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2003. – 357 с.
22. Лютый Т. В. Нігілізм: анатомія Ніщо. – К.: Вид. ПАРАПАН, 2002. – 296 с.
23. Основи теорії гендеру: Навч. посібник. – К.: К.І.С, 2004. – 536 с.
24. Радченко О.Б. Зміна світоглядних настанов у методі позитивної психотерапії / Життя, конфлікти і любов у транскультурному світі: Зб. м-лів ІХ наук.-практ. конференції з позитивної психотерапії Н. Пезешкіана (м.Одеса, 2-4.6.17). – Одеса, 2017 – с. 173-178.
25. Радченко О.Б. Філософсько-психологічне та етико-аксіологічне осмислення свідомості у вченні К.-Г.Юнга / Вісник Прикарпатського університету Філософські і психологічні науки. Серія “Філософія”. 2018. Вип.21. 130 с. - С. 40-47
26. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей. – К., 1998.
27. Симон Ю.С. До передумов становлення вітчизняної традиції філософської психології// Філософські, методологічні та психологічні проблеми права / – К. : НАВС, 2012. – С. 25-39.
28. Сковорода Г.С. Пізнай в собі людину. – Львів: Світ, 1995. – 526 с.
29. Леонтьев А.Н. Философия психологии. – М.: Изд-во Моск. Ун-та, 1994. – 228 с.
30. Патнэм Х. Философия сознания. – М. : Наука, 1999. – 240 с.
31. Роменець В. А., Маноха І. П. Історія психології ХХ ст. – К., 1998.
32. Титаренко Т. М. Сучасна психологія особистості. – К. : Марич, 2009. – 232 с.
33. O'Donohue W., Kitchener R.F. The Philosophy of Psychology. – London: SAGE, 1996. – 395 p.

Інформаційні ресурси

34. Гілея:науковий вісник: <http://gileya.org/>
35. <https://www.facebook.com/oksana.zabuzhko>
36. «Гуманітарні науки» (<http://www.chitalca.html>).